

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu «Objavitelju Dalmatinskomu» i «Smotri Dalmatinskoj» za Austro-Ugarsku Kr. 12.—; samom «Objavitelju Dalmatinskomu» Kr. 6.—; samoj «Smotri Dalmatinskoj» Kr. 8.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se suizmerno. Pojedini brojevi stoje 10 para, a zastareni para 20.

Pitanja za predbroju, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilicne pretplate, biti će povraćena. — Pretplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Disma i novce treba šaljati «Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru»

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

Prvim siječnja 1917. otvara se pretplata na „Objavitelj Dalmatinski“ sa „Smotrom Dalmatinskom“ i na samu „Smotru Dalmatinsku“.

S obzirom na to što su uslijed sadašnjih prilika, poskočili štamparski i drugi troškovi radi izdavanja tih listova, to im je cijena od 1. siječnja 1917. povišena kako slijedi:

Cijena je na godinu „Objavitelju Dalmatinskomu“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku kr. 12. samom „Objavitelju Dalmatinskomu“ kr. 6. samoj „Smotri Dalmatinskoj“ kr. 8. Na polugodište i na tri mjeseca plaća se suizmerno. Pojedini brojevi „Objavitelja Dalmatinskoga“ stoje 10 para a pojedini brojevi „Smotre Dalmatinske“ isto 10 para. Zastareni brojevi para 20.

Zupski uredi, pučke i građanske učione i samostani u Dalmaciji plaćaju za „Objavitelj Dalmatinski“ i za „Smotru Dalmatinsku“ kr. 4.30 na godinu, i to sve u jedan put i unaprijed.

Gospoda pretplatnici, kojima pretplate dopjeva, umoljena su da je na zgodno vrijeme obnove, kako neče pretrpjeti prekidanja u primanju lista.

Pretplate se šalju poštanskim naputnicama Uredu „Dalmatinskog Objavitelja“ u Zadru.

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Cesar Karlo svojoj vojsci i mornarici bojnoj.

BEČ, 6. Javlja ju iz stana ratne štampe: Cesar je izdao ovu vojnu i flotnu zapovijest:

Vojnici! Vi znate da smo ja i vladari, koji su sa mnom u savezu, pokušali da utremo put miru za kojim sav svijet čezne. Eto smo dobili od naših neprijatelja odgovor: oni odbijaju, a da uopće i ne znaju koji su naši uvjeti, ruku što smo im pružili. Ja vas iznova pozivam, Moju i ratu drugovi: Vaša je sablja za ovo trideset mjeseca ratovanja, što će skoro istići, bistro, jasno govorela. Vaše junaštvo, vaša hrabrost neka i unaprijed tako govore. Još se nije dosta žrtava priinjelo; mora se novijeh prinostiti. Vi ste i vojske naših vjernih saveznika rastreskali četiri neprijateljska kraljevstva; osvojili ste prostranih krajeva neprijateljskog zemljišta. Ipak neprijateljski vladari obmanjuju narode svoje i svoje vojske nadom, da će im se sudbina okrenuti. Deder dakle! Vas je sada red, da ljuto s njima obračunate. Ispunjen ponosnim pouzdanjem u Moju vojnu snagu, ja sam vam na čelu.

U Beču, 6. januara 1917.

Karlo.

Izveštaji austr. ugarskog i njemačkog glavnog stana od 5, 6, 7, i 9. januara nalaze se u «Objavitelju Dalmatinskomu».

Izveštaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 6. Glavni stan javlja 5. januara: Fronta Tigra: U noći 21. decembra šest je neprijateljskih bataljona napalo na našu poziciju kod Iman Muhameda, ali im je napad odbijen sa velikim gubicima za protivnika, koji se sklonio bijegom u svoje okope.

Perzijska fronta:

Na perzijskoj fronti više je bataljona neprijateljske pješadije i dva bataljona konjice napalo 20. decembra naše pozicije kod Hamadana, ali smo ih potpuno uzbili. Osim velikog broja zarobljenika, neprijatelj je izgubio 500 mrtvih. Naši su gubici neznatni. I neprijateljski napad na naše zaštitne čete u okolini Sakiza odbijen je sa velikim gubicima po neprijatelja.

Kavaska fronta:

Na fronti u Kavkazu odbijen je opet sa znatnim gubicima za neprijatelja pokušaj napada tri neprijateljske satnije na našu poziciju sjeveroistočno od Kigi.

CARIGRAD, 6. Glavni stan, 6. januara.

Fronta u Iraku:

Dješadijska i artiljerijska paljba.

Fronta u Perziji:

Neprijateljske bojne snage, koje se sastojahu od 3 konjičke eskadrone sa 2 topa, napale su 3. januara naše predstraže istočno od Hamadana; ali im napad odbismo. Taj isti dan dvije konjičke pukovnije napale su naše čete, koje su utaborene

u okolini Bidjara. Boj potraja cio dan. Pred večer, pošto su nam stigla pojačanja, naše su čete napale neprijateljevo lijevo krilo, te se boj svršila po nas povoljno. Narednih dana naši nastavili svoje protunapade te uzbiše neprijatelja, koji se daje u bijeg u neredu. Neprijateljski su gubici znatni, dok su naši neznatni. Na ostalim frontama ništa važno.

Doklisar Sjedinjenih država Elkus predao je jučer na Porti odgovor vlasti Entente na prijedloge četvornog saveza za mir.

CARIGRAD, 8. Glavni stan, 7. januara:

Fronta u Iraku:

Izmjenična paljba artiljerije i pješadije.

Fronta Kavkaza.

Jedino čarkanja. Na ostalim frontama ništa se nije zbililo.

CARIGRAD, 8. Glavni stan javlja:

Fronta u Kavkazu:

Na desnom krilu odbili smo neprijateljski pokušaj da napane iznenada naše prednje straže. Turske čete, koje su dio dunavske armije, odbile su u noći od 6. na 7. januara neprijateljev napad.

Izveštaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 5. Izveštaj generalnog štaba, 5. januara:

Maćedonska fronta:

Na nekim odsječcima fronte slaba artiljerijska vatra. U obluku Cerne oboren je hicima drugi neprijateljski zauzdani balon.

Rumunjska fronta.

U Dobrudži Rusi, koji su potučeni kod Macina i Ijile, uzamkli su prema Braili, bugarske su ih i njemačke čete progonile sve do desne obale Dunava, pa su zapremile selo Gacet, što leži prema Braili. Na lijevom krilu neprijatelj je pokušao da se drži u sjevero-zapadnom uglu Dobrudže kod Vacareni i na kolu 162. I tamo u uzanom jeziku, potisnuli smo neprijatelja na cestu koja vodi u Galatz. Zarobljeno je 1300 ljudi. Neprijateljski su monitori bombardovali Tulceu.

SOFIJA, 7. U Dobrudži bugarske i njemačke čete što su zapadno od Macina u potjeri za neprijateljem, prešle su Dunav prema Braili i zapremile taj grad, u koji je ušla i njemačka konjica dunavske armije. Naše čete koje operišu prema Vacareniju, potukle su rusko lijevo krilo, zapremile su u sjevero-zapadnom uglu Dobrudže cijelu streku kopna skupa sa visom Baljakom (kota 86) i potisnule su Ruse na lijevu obalu Dunava prema Galatzu; zarobile su 21 oficira i 200 ljudi i otele su 7 mitraljeza. Tako je danas sva Dobrudža do dunavskog delta sasvim pročišćena od neprijatelja i oslobođena od rumunjskog jarma. Očajni napori Rusu u drugoj polovici decembra da drže sjevernu Dobrudžu, propadoše pod silnim pritiskom bugarskih, njemačkih i turskih četa. Danas pučanstvo cijele Dobrudže oduševljeno slavi žugjeno oslobođenje.

SOFIJA, 8. Izveštaj generalnog štaba, 8. januara:

Maćedonska fronta:

Sjevero-istočno od Doiranskog jezera dva su engleska bataljona, koje je podupirala artiljerija, pokušala da se otisnu prema našim stražarnim odjeljcima, ali su vatrom rastjerana. Uopće na svoj frontu slaba artiljerijska djelatnost.

Rumunjska fronta:

U Vlaškoj naše su čete doprle do donjeg toka Sereta. Na Dunavu, niče Galatza, mirovanje.

Potopljene lagje.

BERLIN, 6. Podmornica na povratku u domaću luku potopila je za jedanaest dana 11 lagja, među kojima 5 parnih brodova sa 15.000 tona uglja za Italiju i Francusku.

Odgovor ententinih vlasti austro-ugarskoj Vlađi.

BEČ, 5. Američki poklisar Denfield predao je popodne u ministarstvu izvanjskih posala notu, koja sadrži odgovor Entente na ponudu mira četvornog saveza 12. decembra. Nota se u glavnome slaže sa savezom, što je Agencija Havas objavila 30. decembra.

Sastanak ententinih ministara u Rimu.

LUGANO, 5. Talijanske novine pišu, da će danas stići u Rim, osim engleskog ministra predsjednika Lloyd Georgea, i ministar Lord Milner, poglavica generalnog štaba Robertson, francuski ministar predsjednik Briand, zatim ministar Lyantey, ministar za municiju Thomas i ruski general Dolisn.

RIM, 7. Stigli su Sarraill i engleski zapovjednik solunske armije. Sarraill je učestvovao u dva posebna vijećanja, što su ga držali generali i ratni ministri Entente. Drije podne bila je plenarna sjednica, koja je potrajala tri sata. Megjutim tri su ministra predsjednika: Boselli, Briand i Lloyd George imala dogovor. Briand je uvjeravao novinare, da on uvijek jednako vjeruje i da je stalan, da će saveznici doživjeti najljepši, najsjajniji uspjeh; rekao je i da zna, da je Italija na sve gotova. Novine očekuju od usređenja svih snaga Entente na jednom jedinom komadu fronte, najprije najpotpunije uspjeh; one drže, da se protiv zapadne i istočne fronte Njemačke ništa ne može postići, dok većeg izgleda ima ofenziva protiv Austrije-Ugarske i Bugarske.

LUGANO, 8. Boselli je dao članovima konferencije diner. Drije nego su sjeli za trpezu, francuski ministar rata prikopčao je na prsa talijanskog ministra rata, ministra mornarice i Cadorne francuski ratni krst. Boselli je napio vladarima i poglavcima saveznih država, njihovim jakim, velikodušnim narodima, pozdravio je junačka djela boraca i njihovih zapovjednika, i izrazio svoje pouzdanje u konačnu, potpunu pobjedu. Briand je odvratio sa laskavim riječima za vladu, kraljsku kuću i vojsku, te i on završi izrazivši želju za konačnom pobjedom.

Predstavnici Engleske, Francuske, Rusije i Sarraill krenuli su iz Rima.

LUGANO, 8. Agencija Stefani javlja: Pregovori između ministara i poklisara četiri savezne vlasti nastavile se jučer prije i poslije podne. Konferencija se svršila sa sjednicom što se održala jučer popodne. Saveznici su iznova konstatovali, na kraju svog rada, svoju složnost u raznim pitanjima što su bila na dnevnom redu i zaključili da sve to tjesnije okupe svoje napore.

Izjava Hendersona o vojničkoj moći Njemačke.

LONDON, 7. Ministar, član ratnog vijeća, Henderson, izjavio je londonskom predstavniku «New-York-Tribune»: Njemačku vojničku moć treba da kontroliše vlada, koja ima obzira na moralna načela, ili je treba tako oslabiti, da više ne bude opasna. Njemačka nije uspjela da pobijedi svoje neprijatelje, ali je za to svladala svoje saveznike. Njemačka je sasvim podvrgla svojoj volji Austriju-Ugarsku, Tursku i Bugarsku i tako je srednja Evropa već politička činjenica. Već samo radi toga ne bi bilo moguće pristati, u odnosima između Njemačke i njenih neprijatelja, na status quo ante bellum. Mi ne možemo da podnosimo tako jaku vojničku moć, kakvu sada prikazuje Njemačka, Austrija-Ugarska, Turska i Bugarska.

Da li su njemački uvjeti za mir saopćeni Predsjedniku Wilsonu.

BERLIN, 7. «Norddeutsche Allgemeine Zeitung» piše: Po izjavama grofa Andrassyja, kojih nema teksta, javna štampa sudi, da su njemački uvjeti za mir saopćeni Predsjedniku Wilsonu. «Kölnische Volkszeitung» ponavlja uz to vijest, po kojoj su ti naši uvjeti uistinu bili saopćeni Predsjedniku. Ali je list krivo obaviješten. Kako uprav stvar stoji, to izbija iz našeg odgovora na američki poticaj.

Maršalski štap barunu Conradu.

BEČ, 6. Cesar je primio jutros u audijenciju poglavicu generalnog štaba feldmarsala baruna Conrada, kojemu je darovao i lično predao maršalski štap.

Czernin u Dresdenu.

DRESDEN, 8. Danas o podne kralj je primio u audijenciju austro-ugarskog ministra izvanjskih posala Czernina, koji je iza toga sio za kraljsku trpezu.

U uredu za pučku prehranu.

BEČ, 6. Cesar je udovoljio molbi predsjednika ureda za pučku prehranu Kolsteina da bude otpušten sa tog mjesta, priznavši njegov uspješni rad u teškim prilikama, te je imenovao pukovnika u zboru generalnog štaba Antuna Höfera, poglavicu kvartirmajstorskog odsjeka vojnog višeg zapovjedništva, za ministra i povjerio mu upravljanje ureda za pučku prehranu.

Zauzeće Braile.

BERLIN, 5. Službeni večernji izvještaj: Njemačke su i bugarske čete zauzele u Velikoj Vlaškoj Brailu, glavni trgovački grad Rumunjske. Tim je Dobrudža sasvim pročišćena od neprijatelja.

Ako se Dunavom do putuje do Braile, koju eto zauzeše savezničke čete, onda se pri dolasku može vrlo malo vidjeti od samog grada, — koji broji oko 50.000 stanovnika, a u razmjeri je prema tome broju vrlo razvučen — jer se nalazi na jed-

noj ravnoj površini, koja za 20 do 30 metara nadvisuje Dunav i skoro se na samoj obali strmo spušta prema rijeci. O Braili Rumunji rado govore i vele, da im je taj grad najljepši u njihovoj zemlji, i gotovo oni u tome ne pretjeruju; Braila se može takmiti i sa samim Bukureštom. Dokle su ostali provincijski gradovi u Rumuniji vrlo neuređeni i rgjavom kaldrmom, dotle je Braila moderan grad, podignut po jednom pravilnom rasporedu. Za vrijeme krimskog rata — prema opisu jednog ratnog dopisnika — na istom mjestu, na kome danas Braila leži, prostirala se velika, prašnjava ravnicina, na kojoj je bilo nekoliko rastrkanih kuća. U toku polovine prošloga vijeka Braila se naglo razvijala i postala najveće izvozno pristanište u Rumunjskoj, pa ni razvitak Konstance nije ovom gradu nanio nikakve štete. Ondje, gdje se dunavski rukavi opet sastaju, rijeka je izvanredno široka i, blagodarći izvršenom uređenju rijeke, mogu do Braile dolaziti najveći pomorski brodovi. Darobrodi i jedrilice, koje s mora dolaze istovaruju svoju robu u Galacu, uvoznom pristaništu, ali se u Braili ukrcavaju dva najglavnija proizvođa, žito — pšenica i kukuruz, kao i petroleum. Duž cijeloga se pristaništa pruža veliki žitarski magazin, uporedno sa ovim još po nekoliko njih, a mjestimice je ta ulica zasagjena cilindričnim rezervoarima, iz kojih se slijeva kroz cijevi petroleum u brodove, naročito za nj udešene. U nedjeljama poslije žetve vlada na cijelom pristaništu neobično živahan rad i pruža pravu istočnjačku sliku; nosači u raznovrsnom odijelu nose vreće za vrecama, napunjene žitom; Turci, Arbanasi, Jermeni, Cigani i levreji gurajući mala kolica, i raznovrsne rabadžije, sve lo u nepreglednom broju gamiže duž cijelog pristaništa, a Rumunji i Rumunjinke stoje na brdima žutog žita i tovare sa velikim lopatama; u pristaništu se u dugom redu nalaze veliki morsk brodovi i čudnovato sagragjene turske i grčke jedrilice. Tamo na samome pristaništu se nalaze razne prodavaonice životnih namirnica, brodske pivnice i druge male trgovine, koje su snabdjevene svima potrebama za pristanišni život. Kad se u sam grad ugje, vidi se njegovo rasporedno postojanje; sa jedne je strane grad ograničen Dunavom, pristanišna ulica se sastoji iz dva prava dijela, koji utiču u jedan tupi ugao; drugo je ograničenje, koje grad dijeli od predgrađa, u vidu kruga; njega obrazuju nekadanji gradski bedemi, koji potiču iz vremena, kad je Braila bila trgjavica. Iz sredine samog pristaništa vodi nekoliko širokih ulica kroz sam grad do samih bedema a poprečne su ulice dijelovi kruga, tako da grad iz visine izgleda kao lepeza. Nema upravo ni jedne ulice, koja nebi jednim svojim krajem dovodila do samog Dunava. Dokle je sada Braila svoju ulogu kao trgjavica ustupila Galacu, bila je ona u prošlosti mnogo više nego li utvrđeno mjesto. Da li su još Rimljani mjesto utvrdili, ne zna se pouzdano; izgleda da Rumunji u to vjeruju, pa su s toga ukrali grad sa jednim Trajanovim spomenikom. Douzadano se može smatrati, da su Rimljani bili u tom kraju utvrdili desnu obalu Dunava, jer je tada prolazila državna granica. U srednjem je vijeku Braila bila u izvjesnom vremenu moćna gradska republika. U rusko-turskom ratu 1770. god. grad je izgorio; tada su ga Turci ponovo utvrdili, ali su ga predali Rusima. Svoj veliki polet kao trgovinski grad je Braila dobila u drugoj polovini prošlog stoljeća i to poboljšanjem dunavskog puta i podizanjem željezničkih pruga, kojim je Braila vezana na Buzeu i na sjeveru preko Galaca sa Jašom, doprinijelo je mnogo poletu ovog grada.

Zašto Engleska neće da čuje o miru.

I ako će odgovor entente na notu predsjednika Wilsona biti, po svoj prilici, susretljiviji u formi, u stvari će teško biti skloniji pregovorima o miru nego li je bio odgovor na našu notu.

Nego zašto ententa, zašto naročito Engleska neće da čuje o miru, ma koliko one trpjele pod posljednjama rata mnogo više od nas, ma koliko one morale hoćeš nečeš priznati, da ratni položaj nikako ne opravdava njihovo osorno držanje? Na to pitanje daje vrlo dobar odgovor: «Stockholms Dagbladet», koji, razlažući o sadašnjem ratnom položaju i o njegovom uticaju na pokret za mir, piše:

«Danas mora Engleska priznati, da je njemačka ratna mornarica s neskršenom snagom izišla iz boja s engleskom premoći u Skagerraku. Njemačka je trgovačka mornarica većinom u njemačkim i neutralnim lukama spremna, da izigje na megdan s engleskom trgovačkom mornaricom, koja je za vrijeme rata jako oslabila. Njemačka industrija radi s jednako neslomljenom revnošću; mjere za izgladnjivanje samo su je prisilile da nagje nove puteve, pa je tako postala barem isto tako opasan faktak, kakav je bila prije, nego li je buknuo rat.

Već bi to bilo dovoljno da se razumije, zašto

je misao o miru prerano došla za Englesku. Ali tu su još drugi razlozi.

Vojnički se porazi mogu zaboraviti, ali u Engleskoj vrlo dobro znaju, da njemački narod nikada neće zaboraviti godine izglađivanja s njihovim patnjama i nevoljama. Nikada neće zaboraviti, da su engleski državnici razderali međunarodne ugovore. što su ih sami prije par godina stvorili s najvećim marom, da su hladnokrvno osudili cijeli narod, da umre od gladi. Engleska mora znati iz svoje vlastite povjesti, da Njemačku može zaokupiti napasi, da iskoristi prvu priliku, kada će Engleska dospjeti u škripac, da se oslobodi svojega sadašnjega din-dušmanina.

Poradi toga se, ne usuguje Engleska da sklopi mir, dok je netaknuta pomorska sila Njemačke. Stoga Velika Britanija tvrdoglasno hoće da ustraje u ratu i dalje bodri svoje saveznike, ako bi još bilo moguće, da se izvjuje konačna pobjeda. Premda se se govori o «pruskom militarizmu», u engleskim se krugovima ipak zapravo drži, da se mora uništiti njemačka mornarica i njemačka industrija, kako bi se obezbijedio mir Engleskoj.

Nema sumnje, da je švedski list pogodilo pravi živac. Otkad je Njemačka poslala sretnog francuskog rata od god. 1870-71. počela razvijati svoju industriju do gotovo nevjerojatne visine, otkad je u svjetskoj trgovini takogdje ona po riječima cara Vilima tražila svoje mjesto na suncu, otkad je upoznala, da joj je budućnost na vodi; otkad se počinje zavist Engleske i nastojanje, da se riješi tog opasnog takmaca. To je englesko nastojanje napokon dovelo do današnjeg rata, za kojeg je Engleska morala doći do uvjerenja, da je previše potcijenjala svog suparnika.

Austrijsko pomorsko društvo (društvo za promicanje pomorstva.)

Poznata je važnost austrijskog pomorskog društva (österreichischer Flottenverein) i poznati su uspjesi, koje je ono ovih zadnjih godina postiglo.

Broj članova raste mu danomice, te nema gotovo grada u Austriji, u kojem Društvo ne bi imalo svoju mjesnu grupu.

Takva grupa postoji i u Zadru već od godine 1911, te joj je predsjednik Preuzvišeni gospodin Namjesnik Marius grof Attens. Ona broji lijep broj članova, ali, valja da s toga što njezino opstojanje nije bilo mnogijema poznato, nije ih još koliko bi moglo i moralo biti, s obzirom na patriotski cilj za kojim Društvo teži, na geografski položaj Dalmacije po kojemu je zemlja naša najviše interesovana da se ovo društvo razvije i s obzirom na plemenita rodoljubna čustva njenih stanovnika.

Ovo austrijsko društvo za promicanje pomorstva drži nužnom jaku c. i kr. ratnu mornaricu, za sigurnost naše obale, za očuvanje interesa naše prekomorske trgovine, za zaštitu naših sugrađana u stranim državama. Društvo je prozeto osvjedočenjem, da je razvitak svjetske trgovine monarhije moguć samo uz valjanu i snažnu izgradnju naše trgovačke mornarice.

Prema tomu svrha je «Austrijskom pomorskom društvu» probuditi i jačati zanimanje i razumijevanje za značenje i zadaću ratne i trgovačke mornarice, za važnost naših pomorskih luka i za naše nepri-spodobivo lijepo Primorje.

Društvo je postavilo sebi dalje zadaćom, poraditi što više za pripadnike mornarice, posebice ondje gdje se za njih ne mogu dovoljno brinuti zakonodavstva i državna uprava.

Mjesna grupa je uprav ovih dana razaslala pozive na upisivanje u društvo. Mi smo uvjereni, da će nastojanje društva naići na svestrano pristajanje, te da će se mnogobrojno odazvati i oni rodoljubi, koji slučajno ne bi bili primili poziva.

Prijave pristupanja imaju se pismeno podnijeti tajniku mjesne grupe, gosp. c. k. kotarskom povjereniku Ernestu Stipanoviću, koji izdava društvenu iskaznicu.

Godišnji prinos: Osnivači plaćaju kr. 1000, utemeljitelji kr. 500, doživotni članovi 250.

Ovi su članovi oprostjeni od plaćanja godišnjih prinosa.

Redoviti godišnji članovi — plaćaju na godinu prema vlastitom izboru — kr. 25, 10 ili 5.

Učitelji pri pučkim i gragjanskim školama, pak učenici kr. 2.

Rečeni tajnik daju dragovoljno daljnje obavijesti. Još ćemo istaknuti, da članovi austrijskog pomorskog društva primaju *besplatno* mjesecnik «die Flagg» u njemačkom i «jedro» u hrvatskom jeziku, oba izvrsno uređivana i namijenjena interesima i potrebama našeg pomorstva. Uputujemo n. pr. na obilati sadržaj zadnjeg broja «jedra» a pomenice na krasne članke «Car i kralj Franjo Josip I.», «Pomorstvo na poluotoku Pelješcu», «Podizanje interesa za pomorstvo među Hrvatima», «Car i kralj Karlo I. i carica i kraljica Kraljica», «Razvitak ratne mornarice pod vladom cara i kralja Franje Josipa I.»

«jedro» primaju svi članovi netom su pristupili u društvo, a «die Flagg» oni, koji pri upisivanju izričito izjave, da je žele primiti.

DALMATINSKE VIJESTI

Ratna odlikovanja.

Njegovo se ces. i kralj. Apostolsko Veličanstvo premilostivo udostojilo

podijeliti komturski red Franje Josipa s ratnom dekoracijom u priznanje izvrsnog i uspješnog službovanja u ratu generalu inž. gragj. maš. Antonu Tonsi;

vojnički krst za zasluge trećeg razreda s ratnom dekoracijom, u priznanje hrabrog držanja pred neprijateljem por. lin. broda Petru Luliću;

narediti da se izrazi *ponovno Previšnje pohvalno priznanje* za izvrsno službovanje u ratnoj prometnoj službi preko mora prič. por. Božidaru Matoviću, od 37, dom. puč., kod ekspoziture u Zelenici;

Previšnje pohvalno priznanje za hrabro držanje pred neprijateljem freg. por. Slavomiru Tomiću;

Imenovanja.

Namjesnik dalmatinski imenovao je dosadašnjeg inžinira po ugovoru za trasovanje i građenje puteva, inž. Metoda Peslera gragjevnikom pristavom u privremenom svojstvu, extra statum.

Privremeni gragjevnik pristavi Nikola Makale i Venceslav Vystavel vršteni su u status gragjevne službe dosadašnjim redom.

Kotarski tajnik Rudolf Poletti-Kopešić je umirovljen.

Kot. gospodarska zadruga u Poljicama.

Namjesnik dalmatinski potvrdio je izbor Jurja Kapića predsjednikom a Don Ive Matešana potpredsjednikom kotarske gospodarske zadruge u Poljicama, i to za zakoniti trogodišnji rok, koji ističe danom 31. prosinca 1918.

„Za Boga i za Cara“.

Da plemeniti poticaj blagorodne gospogje Theresine grofice Thun-Thun, Zemaljski se odbor dalmatinski odazvao udjeljivši u domoljubnu i čovjekoljubivu svrhu iz zemaljske zaklade kr. 500, a lijepi je prinos popratio ovim pismom:

Br. 11850-16. Zadar, 22 prosinca 1916.

Visokorogjenoj Gospogji

Theresini Grofici Thun-Thun

Arbanasi

Čast je Zemaljskom Odboru, da priopći Vašoj blagorodnosti, da je današnjom odredbom prama mjesnoj c. k. pokrajinskoj financijskoj blagajni raspodijeljeno, da sredstvom pripisane položnice uplati iz srestava Zemaljske Zaklade K. 500 (petsto) kao doprinos plemenitoj svrsi, kojoj je namijenjen čisti prihod Vaše lijepe knjige «Za Boga i za Cara».

Ovom prigodom ugodno je Zemaljskom Odboru, da izrazi Vašoj blagorodnosti svoju toplu zahvalnost na pravoj ljubavi prema našem narodu, kojom ste njegove osjećaje i vrline Vašim oduševljenim člancima tugjenu svijetu prikazali.

Predsjednik: Ivčević v. r.

Da ovo je pismo gospogja grofica odgovorila ovim rečima, kroz koje prosijava zlatno srce njezino puno milosti i blagosti prama narodu našem. Slavnom Zemaljskom Odboru Kraljevine Dalmacije na ruke Presvijetlog Gospođina Dra Vicka Ivčevića u Zadru.

U velike me je dirnula darežljivost i spravnost toga zemaljskog odbora, kojom je doprinio svojim lijepim darom svoj kamen za naše zaslužne i požrtvovne invalide.

Moje je čedno književno djelovanje i zauzimanje za čestitu našu pokrajinu samo izraz i odjek junačkih i domoljubnih podviga, kojima su se odlikovali naši junaci «Za Boga i za Cara».

Moja misao neprestano leti u sirotne kolibe naše zagore i primorja i zahvaća ljubljavlu nemoćne junake i siročad njihovu, da me veseli i najmanji prilog, koji je posvećen, da ublaži njihovu nevolju i njihove boli.

Milo mi je, da su moje riječi našle tako plemenita odaziva u srcima gospođe u zemaljskom odboru, pa sam osvjedočena, da će njihov primjer naći dostojna odaziva u cijeloj pokrajini.

Theresina grofica Thun-Thun

Arbanasi, 26. prosinca 1916.

Spomen ploča na trgu Franja Josipa u Visu.

Vis, 6. Danas je svečano otkrivena spomen ploča na trgu, koji nosi slavno ime N. V. pokojnog Cesara i Kralja Franje Josipa.

Ispiti za pomorske kapetane.

Pomorska vlada javlja zanimanicima, da će se naredni ispiti za postignuće časti pomorskih trgovačkih kapetana biti u Trstu dne 23 siječnja u 9 sati i po prije pođne. Molbe se imaju predati najkasnije do 18 siječnja c. k. Pomorskoj vladi. To isto vrijedi za one, koji žele ponovo polagati ispit. Oni kandidati, koji ne bi mogli odmah prikazati potrebite isprave, moći će pristupiti k ispitu, nu sjeđođzbu će primiti kada uđovolje svim odnosnim zahtjevima. Kandidati imaju se, a da ne očekuju pismeno ili brzojavno rješenje svojih molba naći dne 23 siječnja u 9 sati i po kod naučičkog ođjela c. k. pomorske oblasti.

Obavezanici narodnog ustanka

rogjeni u godinama 1898. do uključivo 1892. imaju se prikazati u Zadru na ponovni pregled ovim redom:

15. siječnja svi pripadnici općine Zadarke rogeni 1898. i 1897. te tugji pripadnici istih godina.

16. siječnja svi pripadnici općine Zadarke rogeni i 1896. do uključivo 1892. zatim tugji pripadnici istih godina i bogoslovci jeđne i druge vjere od gori pomenutih godina.

17. siječnja svi pripadnici općine Ninske od 1898. do uključivo 1892. zatim tugji pripadnici istih godina.

18. siječnja svi pripadnici općine Biogradske od 1898. do uključivo 1892., zatim tugji pripadnici istih godina.

19. siječnja svi pripadnici općine Rabske od 1898. do uključivo 1892., zatim tugji pripadnici istih godina.

20. siječnja svi pripadnici općine Paške od 1898. do uključivo 1892., zatim tugji pripadnici istih godina.

21. siječnja svi pripadnici općina Silba i Sali od 1898. do uključivo 1892., zatim tugji pripadnici istih godina.

22. siječnja svi pripadnici općine Novigradske od 1898. do uključivo 1892., zatim tugji pripadnici istih godina.

Pregled počimlje svaki put na 8 sati u jutro u staroj gragjanskoj bolnici u Zadru.

Podružnica Austrijskog pomorskog društva u Šibeniku.

Na dan proslave 50. godišnjice slavne bitke kod Visa, konstituisala se podružnica Austrijskog pomorskog društva, te su izabrani: Namj. savjetnik Natalis Calebich predsjednikom; zamjenik drž. od-vjetnika Šimun Burić i namjes. tajnik Humberto Luger, potpredsjednicima; revident državne željeznice Marin Roich, tajnikom; car. revident Artur Lengo, blagajnikom; pošt. nadupravitelj Petar Bucchich, nađ-

komisar fin. straže Gustav Grunđ, lučki pristav Mar-rijan Selestrin, kap. Andrija Zairanović, stolar Toma Colombo, car. savjetnik Hugo Fosco, učitelj Krešimir Novak, ljekarnik Ivan Mazzoleni odbornicima.

Da ravnanje članovima društva i pretplatnicima „Jedra“.

Uredništvo lista javlja: Izaći će prvi broj «Jedra» za godinu 1917. već oko 20 prosinca o. g. te će se članovima i pretplatnicima razaslijati.

O radnjama koje će u prvim brojevima «Jedra» godinu 1917. izaći, govorimo u članku «Podizanje interesa za pomorstvo među Hrvatima». (Molimo naše pretplatnike, da se požure obnovom pretplate za godinu 1917. jer u današnjim prilikama skupće štampe i papira ne možemo ni mi drukčije nego se držati onoga načela, kojeg se drže u ratno vrijeme — ostali listovi, naime, da se list samo šalje onima, koji su pretplatu za godinu 1917. unaprijed platili. Pošto nam u posljednje vrijeme opet stigoše neki upiti, to ponovo ističemo, da članovi Austrijskoga pomorskoga društva, koji plaćaju članarinu bilo izravno središnjoj upravi u Beču bilo podružnicama, šaljem «jedro» besplatno, čim nam stigne obavijest od središnje uprave u Beču. Zato molimo da se svi članovi, koji žele primiti «jedro» izravno obrate središnjoj upravi Austrijskog pomorskog društva Beč IX. Schwarzspernerstrasse (Flottenverein) a tamo gdje su podružnice, to je njihova dužnost. Članovima koji stanuju u Bosni i Hercegovini i to u onim mjestima, gdje nema podružnice (mjesne skupine) pomorskoga društva, neka se obrate izravno: Bos. herceg. zemaljskom savezu Austrijskog pomorskog društva u Sarajevu, kamo imaju poslati članarinu prema uvjagavnosti i to 20, 15, 10 nu najmanje 5 kruna. Pretplata «Jedra» za nečlanove ostaje za godinu 1917. kr. 3.

Decesso.

È morto dopo brevissima malattia il consigliere imperiale Ernesto Nutrizio, controllore superiore delle poste e telegrafi in riposo. Buono e generalmente ben voluto, impiegato intelligente e zelante, ottimo marito e padre di famiglia, la sua morte destò sincero compianto fra gli amici, i vecchi colleghi ed i conoscenti molti che aveva. Alla famiglia addoloratissima le nostre condoglianze.

Pučka kuhinja u Zadru

razdijelila je u mjesecu decembru što juhe što pulente 65.760 obroka, osim toga je besplatno razdijelila 11.142 obroka.

Cucina popolare.

Dalla Cucina popolare di Zara vennero dispensate nel mese di dicembre tra ministre e polente porzioni 65.760; vennero dispensate gratuitamente a poveri porzioni 11.142.

Giubileo industriale.

Questi giorni compie 150 anni d'esistenza l'impresa privilegiata Fabbrica di Maraschino *Salghetti-Drioli*, la cui antica fama, assicurata alla costante eccellenza del liquore, salito anche nei paesi più lontani in grande rinomanza, crebbe negli ultimi tempi mercè l'introduzione di sistemi modernizzati di preparazione e grazie al perfezionamento, all'allargamento e la molteplicità dei suoi prodotti che occupano un posto notevole nel mercato mondiale.

Pokrajinsko pripomočno društvo Crvenoga Križa za Dalmaciju.

Ravnateljstvo pošta i brzojava u Zadru dostavilo je pokrajinskom pripomočnom društvu Crvenoga Križa za Dalmaciju kr. 400 kao prinos osoblja poštanskog i telegrafskog zavoda u Dalmaciji. — Ovim iznosom prinosi, koje je osoblje spomenotog zavoda namijenilo Crvenomu Križu, došuju svotu od kr. 6.025:67.

Poštanske vijesti.

Trajanje valjanosti obrazaca s utisnutim vrednotama prijašnjeg izdanja (listovni obojji, listovnice, dopisnice, pašice, adresne cedulje i t. d.) i uredovno izdanih listovnica prošlih i dvostrukih dopisnica za tu- i inozemni saobraćaj, pašice, arci adresnih cedulja, prijašnjeg izdanja proteže se do 1. marča 1917. U slučaju potrebe uplatiti će se manjkajući iznos dođatnim markama ili neposrednim utiskom vrednota.

Na isti se način izmjenjuju tekom mjeseca aprila badava kod svih pošt. uređea gorenavedene pošt. cjeline. Od 1. maja 1917. neće se dati nikakove naknada za obrasce i cjeline stavljene van prometa.

Ministarstvo trgovine dozvolilo je da mogu biti izmjenjene kod poštanskih uređea za vrijeme od 1. siječnja do 28. veljače 1917. ratne marke i jubilarne dopisnice i to sa markama iste vrijednosti frankovanja. Povišica cijene, uz koju su marke i dopisnice bile rasprodane ne biva stoga pri izmjeni uzeta u obzir.

Na isti način mogu i preprodavaoci poštanskih vrednota izmijeniti one ratne marke i jubilarne dopisnice, koje su njima još zaostale i to uz listovne marke jednake vrijednosti frankovanja.

Listovne i novinske marke prijašnjeg izdanja izgubile su valjanost sa 31. decembra 1916, te se mogu badava izmjenjivati od 1. siječnja do 28. veljače 1917, sa poštanskim vrednotama tekućeg izdanja.

Privatni poljski poštanski paketni promet, osim sa poljskim poštanskim uredima objelodanjenim u zadnjem popisu, pripušten je i u saobraćaju sa poljskim poštanskim uredima 62 i 363. Naprotiv taj je promet u saobraćaju sa poljskim poštanskim uredima 181, 315 i 513 bio megjutim obustavljen.

V. ratni zajam.

Na otoku Hvaru do sada se potpisalo za 5. ratni zajam preko 130.000 kr. a na Visu preko 49.000 kruna.

Društvo za potpisivanje V. ratnog zajma u Salima

primilo je prvih dana kruna 71'100. — Ova je svota odmah položena kod Hrvatske pučke štedionice u Zadru.

Potpisali su: Lorini Petar kr. 400, — Dominiš Šime 200, — Maras Joso 100, — Beneti Joso 300,

— Petrović Mate 200, — Frka-Jagić Blaž 200, — Piasevoli Ivan 100, — Milin Ivan 100, — Orlić Matija 1000, — Jagić Niko 1000, — Burin Antica 800, — Frka-Palikuća Jakov 2000, — Burin Mate 200, — Burin Božica 200, — Jagić uđova (Marija 1000, — Petešić-Frka Šanta 600, — Ruđić Petar 2000, — Kršulja Marko 1000, — Rajčević Niko 2000, — Basioli Triun 1000, — Auneđe Lucija 1000, — Dominiš Ante 1000, — Armanini Ivan 800, — Milić Niko 2000, — Piasevoli Petar 100, — Rajčević Tomica 800, — Armanini Ante 1000, — Sešelja Tomica 1000, — Čuka Ivanica 1000, — Finka Šime 1400, — Grbin Kate 200, — Rajčević Franica 1000, — Sešelja Antica 3200, — Čuka Ive 1100, — Milanja Krševan 1000, — Ramov Ante 600, — Lorđanić Ante 1600, — Sešelja Mate Šimin 1000, — Sešelja Ante Šimin 1000, — Milanja Santa p. Grge 1000, — Armanini Joso p. Lovre 400, — Perić Ivanica 400, — Dragin uđ. Marija 1200, — Žampera Ivanica Markova 2000, — Šegota Šime 4000, — Parica Mate 1000, — Morović Ive 1000, — Vodopija Niceta 2000, — Žuvić Miško 3000, — Kunjačić Ive 2000, — Kunjačić Mate Antin 800, — Morović-Kunčić Srećko 2000, — Kunjačić Joso p. Luke 1000, — Moravić Zakarija 100, — Antonina Joso p. Jakova 500, — Morović Mate 2000, — Anonim 600, — Milanja Bare pok. Ive 1000, — Milanja Niko pok. Ive 1000, — Spralja Matija Josina 1000, — Ramov Šime p. Ive 800, — Vodopija Mare Josina 600, — Žampera Antica Božina 800, — Morović-Kunčić Ive 1000, — Mihčić Ante 300, — Frančekini Ante 1000, — Anonim 1000, — Butirić Joso 1000, — Frka-Palikuća Ante 1000, — Maras Mate 400. — Ukupno kr. 71'100.

II. popis.

Dominiš Ante kr. 300, — Frleta Ivanica 1000, — Žampera Mate 1000, — Čuc Šime 1000, — Kalcina Šime 1000, — Kunjačić Jere 2000, — Čuka Mate 2000, — Antonina Šime 2000, — Hrboka Luka 2000, — Čuka Ante 3000, — Mikulin Šime 1000, — Storičić Joso 1000, — Sforinić Tome 1000, — Konatić Ive 1000, — Drašković Ive 1000, — Žuvić Ive 1000, — Cvitanović Ive 1000, — Šutlović Miho 1000, — Škorlić Ive 1000, — Žuvić Šime 1000, — Svega kr. 5'300. — I. popis 71'100, — Ukupno kr. 96'400.

V. Ratni zajam — IV. popis kod Hrvatske Pučke štedionice u Zadru

potpisali su nađalje: Šime Kalcina, trgovac Žman kr. 1000, — Šime Čuč Šimin, Žman 1000, — Mate Zampera pok. Petra, Žman 1000, — Ivanica Frleta uđov. Ive primajka, Žman 1000, — Crkva Sv. (Mihovila, Kožino 300, — Crkovinarstvo Iz Veli 1000, — Marijan Šime pok. Šime, Iz Veli 1000, — Cvitanović Mate pok. Ive, Iz Veli 1000, — Zavod Sv. Demetrija Zadar 400, — Buđeša Nikola pok. Mate, Olib 1000, — Šime Svirčić, bilježnik Rab 500, — Mate Marčić pok. Josipa, Rab 500, — Gospodarsko društvo za štednju i zajmove, Rab 1000, — Antica Pilić pok. Petra, Šibenik 1000, — Krstina Kolega žena Markova, Kale 100, — Ivan Runje Matin Karakasić iz Sinja vojnik 100, — Nikola Vukić Šimin iz Tribnja vojnik 100, — Marta Požar žena Nikolina, Poikonje 100, — Lemešić uđov. Ana, Rab 100, Bastiančić Ruža žena Antuna, Rab 100, — Tonsa Antun pok. Ante, Rab 100, — Tonsa Vjekoslava žena Antuna, Rab 200, — Kocijan Kata reč. Mitroš, Rab 100, — Samostan Sestara Sv. Benedikta, Rab 1000, — Josip Dominis, R b 300, — Krsto Spalatin, Rab 100, — Bakota Josip pok. Josipa, Rab 200, — Župska crkva, Rab 200, — Nimira Krsto pok. Petra, Rab 300, — Tudorin Vicko, Rab 200, — Galzina Dojmo, Rab 200, — Quadranti Ivan, Rab 500, — Tudorin uđov. Franjka 100, — Tudorin Luigi, Rab 1000, — Samostan Sv. Antuna, Rab 200, — Bolković uđov. Ivanica, Rab 100, — Sbiša Antun, Rab 100, — Ukupno kr. 17'200. — I. II. i III. popis 94'100, — Ukupno kr. 111'300. (Sljedi).

Popis prinosa za božične darove dalmatinskim vojnicima na bojištu.

Benkovac: Rakvin Milan, c. k. pomezni oficijal upravitelj, sakupljeno među prijateljima na prijedlog gosp. Vjekoslava Fabrđ kr. 21.

Rijeka: parobr. društvo «Dalmatia», 3% na vozarski doplatak od 65% utjeran od 1. svibnja do 30. rujna 1916, kr. 927:44, od kojih polovica za božičnu potporu siročadi dalm. vojnika a polovicu za božični dar dalm. vojnicima na bojištu kr. 463:72.

Šibenik: Don Luka Pappafava, biskup kr. 50. Zara: Camera di commercio ed industria kr. 200.

Vrsi: Don Nikola Sirotković za spomenik Njeg. Veličanstvu blagopokojnom Vlačaru i za božični dar dalm. vojnicima na bojištu kr. 100 — kr. 50.

Gala-Sinj: Župnik O. Augustin Skomrlj kr. 180:50.

Zbroj: kr. 893:22, sa I. popisom (kr. 3198:88), ukupno došada sakupljeno kr. 4092:10.

Mjesto čestitanja.

Gosp. nađop Don Hinko Brnetić u Pagu, poklonio je u fond za uđove i siročad palih dalm. vojnika kr. 10 mjesto čestitanja božičnih blagdana i mladog ljeta prijateljima i znancima.

Don Ivo Blasić župnik Ugljana u istu svrhu — preko Uredništva našeg lista — kr. 6.

„Za Boga i za Cara“.

Akcija grofice Ter. Thun-Thun za dalmatinske invalide. 11. popis.

60 kr.: Časnici c. k. oružničkog zapovjedništva Zadar (za 17 istisaka). — 50 kr.: Zemaljsko poljodjelsko vijeće Zadar. — po 20 kr.: Dr. Rudolf Batara Zadar — K. u k. Oberst Otto Baron Berlepsch Krakow — c. k. sudac Milan Bogdanović Zadar — Don Miroslav Čotić Bagalović — Zvezdan Čulić općinski upravitelj Kistanje — c. k. savjetnik višeg zem. suđa Niko Depolo — c. k. dvorski savjetnik de Dominis Zadar — Dr. Baron Fries-Skene c. k. namjesnik Trst. po 15 kr.: profesor Josip Barać Arbanasi — Biskup Borzatti pl. Löwenthal Zadar — c. k. predsjednik okružnog suđa Stjepan Foretich Kotor — c. k. dvorski savj. Dr. Alojzij vit. Kamler Beč — carski savj. Krsto Mazzocco Zadar — c. k. potpredsj. višeg zem. suđa Petar Novaković Zadar — Općinska štedionica Biograd — c. k. Mon-sigr. Stjepan Siminiatti Hvar. — po 10 kr.: Hrvatska pučka štedionica Makarska — Hrvatska pučka štedionica u Omišu — podružnica Šestanovac — Hrvatska pučka blagajna Dugopolje-Klis — Hrvatska

200, —
Orlic Ma-
Antica 800,
Mate 200,
arija 1000,
ar 2000, —
00, — Ba-
— Domi-
Milič Niko
omica 800
a 1000, —
— Grbin
elja Antica
evan 1000,
00, — Še-
imin 1000,
anini Joso
Dragin ud.
a 2000, —
— Morović
uvič Miško
Mate Antin
Kunjačić
00, — An-
Mate 2000,
e 1000, —
tija Josina
opija Mare
00, — Mo-
— Fran-
turić Joso
aras Mate

pučka blagajna Tučepi-Makarska — Hrvatska po-
ljodjelska blagajna Sinj — Ju. dr. Heinrich Ritter
von Herget č. k. namjesnik, potpredsjednik Prag —
Profesor Dr. Ladislav Haškovec Prag — Smail Hadži
Osmanović Mostar — Hrvatsko starinarstvo društvo
Knin — Potrošno obrtna zadruha Novalja, 195 kr.:
za 65 istisaka knjižarske cijene.
Sa prijašnjim popisima ukupno kr. 16.375:28.

Crveni Krst.

Dr. Kažimir vitez pl. Abelić da počasti uspo-
menu: pok. Antonije ud. Ivančevića kr. 4 — pok.
Auguste ud. Peričića kr. 3 — pok. Agnese ud. Bili-
ća rogi. Polli kr. 3.

Croce Rossa.

I. r. con. sup. cont. Alberto Bertolini e famiglia
per onorare la memoria del def. sig. Ernesto Nutri-
zio cor. 5 — Famiglia Dworzak Enrico per onorare
la memoria della def. Carmen Gherbaz cor. 2.
— Malvina ved. Demicheli per onorare la memoria
del def. sig. Ernesto Nutrizio cor. 2.

Prinosi.

Obitelji gg. Mata i Ivana Carića pok. Andrije,
iz Vrnisnika, darovaše kruna 100 u korist fonđa za
udove i siročad palih dalm. vojnika, a na počast
uspomene blagopokojne njihove majke Manđe.

Ratne pjesme.

Nakladom «Narodnoga Lista» u New-Yorku,
61 Park Row, izašla je god. 1915 lijepa zbirka ratnih
pjesama pod naslovom «Ratne pjesme o ratovanju
i junaštvu Hrvata i hrvatskih regimenta u krvavom
svjetskom ratu» od urednika Stefana Brozovića, sa
slikom Njegova Veličanstva blagopokojnoga Cesara
i Kralja Franje Josipa I. Pjesme su vrlo lijepe, a
sastavljene u narodnom duhu; sadržaja su dina-
stično-patriotskog, te se najlijepe preporučuju. Ko-
god može, neka nabavi ovu zbirku!

Sva evropska bojišta na jednoj karti

možu se lijepo i tačno pregledati na novoj karti
Srednje Evrope od G. Freytag-a u mjerilu 1:3 mil.
veličine 80:100 cm., cijena je s poštarinom 2.50 kr.,
naklada G. Freytag & Berndt, Beč VII. Karta u 8
boja vrlo lijepo sastavljena, zahvata sjeverno: Schet-
land-otoke—Kristianiju—Stockholm—Sjevernu obalu
—Finslandiju—Petrograd, zapadno: London—Havre—
Pariz—Barcelona, istočno: Kijev—Odesu— zapadnu
obalu Crnoga Mora—Carigrad, prednji dio Male
Azije s otokom Rodom, a na jugu se pruža tako da-
leko, te ne obuhvata samo cijelu Grčku sa otocima
nego i cijelu Italiju, otoke Korsiku, Sardiniju, Sici-
liju, Maltu te i jedan dio afričkog tla s Tunisom i
Kairuonom. Na karti ima mnogo mjesta, usponi su
tačno naznačeni te su naznačene i crte raznih
bojnih linija zapadno i istočno, prema Italiji i Bal-
kanu, kakve su bile koncem decembra 1916, a to je
i baš velika prednost ove nove, lijepe karte nad
ostalima ove vrste, te može služiti za orijentaciju u
uredima i bureau-ima i privatnicima.

Može se dobiti kod svih knjižarnica, a gdje
ih ne bi bilo, tada ih šalje naklada G. Freytag &
Berndt, Beč, VII., Schottentfeldgasse 62, za 2.50 kr.
ako se iznos unaprijed pošalje.

Pretnosne bolesti u Dalmaciji.

Drijavljeni slučajevi pretnosnih bolesti u sedmici
od 17. decembra do 23. decembra 1916.

Bolest	Dol. kotar	Općina	Broj	
			oboljelih	umrlih
Boginje	Benkovac	Obrovac	9	2
Difterija	Dubrovnik	Dubrovnik	1	—
	Sinj	Sinj	8	—
Skrlet	Dubrovnik	Dubrovnik	1	—
Srdobolja	Šibenik	Šibenik	1	—
Trbušni tif	Dubrovnik	Dubrovnik	3	—
	Kotor	Lastva	2	—

1 Odnosi se na vojničke osobe.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

RAT.

Izvjestaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 9. Službeno se javlja:
«9. januara 1917.»

Istočno bojište:

U prostoru jugo-istočno od Focsanija protiv-
nik je potisnut sve do ušća rijeke Rimnic-Sa-
rata. Austro-ugarske i njemačke čete, kojima je
neprijatelj podlegao u bici kod Focsanija, dopre-
su, iskoristivši svoju pobjedu, na Putnu, na obali
koje regbi da će se Rusi iznova odupirati. Oni su
za posljednjih bojeva izgubili 99 oficira i 5400
ljudi zarobljenih, 3 topa i 10 mitraljeza. Na juž-
nom krilu vojne fronte nadvojvode Josipa čete
su podmaršala von Ruiza izvojevale kod Irescija i
Campurila na teškom zemljištu po snijegu i mrazu,
novih uspjeha. Inače na istočnoj fronti kod austro-
ugarskih četa ništa važno.

Talijansko i jugo-istočno bojište:
Stanje neizmijenjeno.

Zamjenik poglavice generalnog štaba
v. Höfer podmaršal.

Izvjestaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 9. Službeno, 8. januara u večer. Kod
Rige žestok artiljerijski boj. Potjera je za Rusima,
koji su potučeni kod Focsanija. Podmornica, ko-
jom zapovijeda pomorski nadporučnik, potopila je
27. decembra francusku linijsku lagju «Golis», 1.
januara engleski parni brod za prijevoz četa «E-
vernia» a 3. januara drugi oružani parni brod za
prijevoz četa.

BERLIN, 9. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 9. januara 1917:

Zapadno bojište:

Djelatnost obostrane vatre bila je na više
mjesta živahna.

Istočno bojište:

Dopovljeni neprijateljski napadi s obe strane
rijeke Aa odbijeni su sasvim. Noćni zagoni ru-
skih komanda između Friedrichstadta i ceste Mi-
tova-Olai prošli su naprazno. Sjeverno od Illuxta
uspjelo je preoteti Rusima mali otok Glaudon što
bijahu osvojili 4. januara; njihovo dalje prodiranje
prema zapadnoj obali Dvine spriječeno je.

U sumovitim Karpalima naše čete uzbijaju
danomice korak po korak svog protivnika. I jučer
zauzete su na juriš s obe strane Casinske i Su-
sitske doline jako gragjene pozicije i zadržane su.
ma da su protivudari bili očajni. Iskoristićući
svoju pobjedu, savezne su čete prodrle prema sje-
veru, doprijevši do odsječka Putne; suprotnu o-
balu ove rijeke neprijatelj drži u novim pozici-
jama. Na jednoj i drugoj strani Fundenija Rusi su
uzbijeni na liniji Crangeni-Menesti. Garleaska za-
uzeta je na juriš i održana protiv noćnih napada.

Prvi general kvartirmajstor Ludendorff.

BERLIN, 9. Njemačke su mornarične letje-
lice napale, uspješno bombama dana 7. januara
dašćarski tabor kod Lapanne-Bada i Neuport-
Bada.

BERLIN, 9. Službeno, 9. januara u večer.
Na zapadu slaba borbena djelatnost. Ruski su
napadi kod Rige i Jakobstadta prošli najalovo.

Izvjestaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 8. Izvjestaj generalnog štaba, 8. ja-
nuara.

Maćedonska fronta:

Između Ohridskog i Drjespenskog jezera po
nas povoljna čarkanja.

Rumunjska fronta:

Neprijateljski je monitor tukao na preklide
Tulceu. Inače ništa važno.

SOFIJA, 9. Izvjestaj generalnog štaba, 9. ja-
nuara:

Maćedonska fronta:

Engleska satnija koja je u sjevernom dijelu
Sereske ravnice kušala da se otisne prema Ba-
rakli-Sumaji, potjerana je od artiljerijske vatre.

Rumunjska fronta:

Neprijateljski je monitor tukao iz Kilijskog
rukava grad Tulceu. Potopili smo artiljerijskom
vatrom neprijateljsku prijevornu lagju zapadno od
Tulcee.

Česar Karlo u sijelu vojnog višeg zapovjed- ništva.

BEČ, 9. Cesar je krenuo jučer u sijelo voj-
nog višeg zapovjedništva, gdje je danas primio
bugarskog nasljednika prijestolja Borisa, nadvoj-
vode Karla Stjepana i Karla Albrehta, ministra
izvanjskih posala Czernina i generalnog guver-
nera Lublina Kuka.

Zabrinutost Francuza za stanje Rusa u Moldavskoj Krajini.

BERN, 9. Vojnički je saradnik lista «Petit
Journal» zabrinut radi toga, što se ništa nije ja-
vilo da li su Rusi razrušili obrambene raprave
Braila i Focsanija. Ako nijesu razrušene, to će
bez sumnje Nijemci vješto upotrebiti utvrde, što su
prema sjeveru uperene, protiv ruske protuofen-
zive. Vojnički saradnik «Petit Parisien-a» drži, da
je stanje Rusâ i Rumunja u Moldavskom predjelu
opasno, jer se Rusi više neće moći nikako op-
skrbljivati.

Grčka i Ententa.

LONDON, 9. Agencija Reuter doznaje, da je
grčka vlada predala saveznicima nekoliko izjava,
kojima niti se nota Entente odbija niti se prima.
Grčka vlada ističe stanovite poteškoće, radi kojih
ne bi mogla da udovolji zahtjevima saveznika.
Odgovor će se grčkoj vladi sastaviti u Rimu, gdje
se nalaze već toliko ministri saveznih vlasti.

LONDON, 9. «Times» tvrdi da su ministri En-
tente u Rimu, porad držanja grčke vlade i njenih
izjava saveznicima, sastavili i otpremili u Atinu
notu, još se ne zna koji su novi uvjeti ali se misli,
da oni traže neka grčka vlada namah izvrši sve
ono što su prije zahtijevali i da saopći za 48 sati
da je primila spomenute uvjete.

DIRE, 10. Vlasti su Entente prikazale grčkoj
vladi ultimatum, kojim traže da za 48 sati mora pri-
miti što one zahtijevaju.

Sultanov proglaš vojsci.

CARIGRAD, 9. Sultan je upravio vojsci pro-
glas, u kojemu naglasuje, kako su prijedlozi za
mir odbijeni i kako su Turska i njeni saveznici
prinudjeni da ratuju dalje. Sva moralna odgovor-
nost za dalje prolijevanje krvi pada na neprija-
telja. Sultan kaže, da će Turska sa svojim savez-
nicima podvostručiti svoje napore, da s Božjom
pomoću shvate svagdje neprijatelja. Turski će voj-
nici u to ime dati novih dokaza svoje hrabrosti
dostojne turskoga imena.

Knez Golitzyn ruski ministar predsjednik; Trepov i Ignjatijev umirovljeni.

PETROGRAD, 10. Ministar predsjednik i mini-
star prometa Trepov i ministar nastave grof Ignja-
tijev umirovljeni su. Knez Golitzyn, senator i član
državnog vijeća, imenovan je za ministra pred-
sjednika; senatoru Kulčitskiju povjeren je uprava
ministarstva nastave. Domoćnik na ministarstvu
izvanjskih posala Neratov imenovan je članom
državnog vijeća.

Ministarska kriza u Španjolskoj.

MADRID, 10. Cijelo je ministarstvo dalo o-
stavku.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

LA GUERRA.

I bollettini dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA, 9. Si comunica ufficialmente:
«9 gennaio 1917.

Teatro della guerra orientale:

Nella zona a sud-est di Focsani il nemico
venne ributtato sino alla foce del fiume Rimnicu
Sarat. Forze austro-ungariche e germaniche, alle
quali il nemico soggiacque nella battaglia presso
Focsani, sfruttando la vittoria, guadagnarono la
Putna, alla cui riva sinistra i Russi sembra vo-
gliano nuovamente prender piede. Essi hanno per-
duto nei combattimenti delle ultime due giornate
99 ufficiali e 5400 uomini fatti prigionieri, 3 can-
noni e 10 mitragliatrici. Sull'ala meridionale del
fronte di esercito dell'arciduca Giuseppe le truppe
del tenente maresciallo von Ruiz, combattendo
presso Iresci e Campurila, su difficile terreno, in
mezzo alla neve ed al gelo, guadagnarono ulti-
riori vantaggi. Del resto sul fronte orientale presso
le forze combattenti austro-ungariche nulla di im-
portante.

Teatro della guerra italiano e sud-
orientale:

Situazione inalterata.

Il sostituto capo dello stato maggiore generale
von Höfer tenente maresciallo.

I bollettini del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 9. Il Wolff-Bureau comunica:
Grande quartiere generale, 9 gennaio.

Teatro della guerra occidentale.

L'azione a fuoco fu da ambo le parti vivace
in molti punti.

Teatro della guerra orientale.

Altechi nemici, rinnovati da ambo i lati del-
l'Aa furono completamente respinti. Punte not-
turne di comandi di scorditori russi, fra Friedrich-
stadt e la strada Mitau-Olai rimasero senza suc-
cesso. A nord di Illux ruscii ai Russi di riguada-
gnare l'isoletta di Glaudon, strappata loro il 4
gennaio. Venne impedita la loro ulteriore avanzata
verso la riva occidentale della Duena.

Nei Carpazi boscosi le nostre truppe respin-
gono passo a passo quotidianamente i loro av-
versari. Anche ieri, da ambo i lati della valle del
Casinu e della Susita, posizioni cinte di reticolati
e fortemente munite furono prese d'assalto, e
mantenute ad onta di disperati contrattacchi. Le
truppe alleate sfruttando la loro vittoria, si spin-
sero innanzi verso nord e raggiunsero il settore
della Putna, la cui riva opposta è tenuta dal ne-
mico, in una nuova posizione. Da ambo i lati di
Fundeni i Russi furono messi in rotta sulla linea
Crangeni-Manesti. Garleaska fu presa d'assalto e
mantenuta contro attacchi notturni.

Fronte Maćedone.

Nulla di essenziale.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

BERLINO, 9. Bollettino ufficiale della sera.
Nello scacchiere occidentale scarsa attività comba-
ttativa. Presso Riga e Jakobstad gli attacchi russi
rimasero senza effetto.

I comunicati del quartiere generale bulgaro.

SOFIA, 9. Rapporto dello stato maggiore ge-
nerale, del 9 gennaio.

Fronte maćedone:

Una compagnia inglese che, nella parte set-
tentrionale della pianura di Seres, tenò di avvan-
zare contro Barakli-Sumaja venne sbaragliata
dalla nostra artiglieria.

Fronte rumeno:

Un monitor nemico bombardò da Kilija la
città di Tulcea. Una nave trasporto nemica ad ovest
di Tulcea venne colata a picco dal fuoco della
nostra artiglieria.

L'Imperatore Carlo nella residenza del co- mando superiore dell'esercito.

VIENNA, 9. L'Imperatore si è recato ieri alla
residenza del comando superiore dell'esercito, ed
oggi vi ricevette il principe ereditario bulgaro Bo-
ris, gli Arciduchi Carlo Stefano e Carlo Alberto,
il ministro degli esteri Czernin ed il governatore
generale di Lublino Kulk.

Il manifesto del Sultano.

COSTANTINOPOLI, 10. Il Sultano diresse un
manifesto all'esercito, in cui si accentua che, in
seguito al rifiuto delle proposte di pace, la Turchia
ed i suoi alleati sono costretti a continuare la
guerra; per cui la responsabilità morale pel san-
gue che verrà ancora versato ricade sul nemico.

Il Sultano dichiara: «La Turchia coi propri
alleati raddoppierà gli sforzi per annientare, col
divino aiuto, il nemico dovunque. Animati da que-
sti sentimenti i soldati turchi daranno nuove prove
del loro valore, degne del nome ottomano».

La Grecia e l'Intesa.

LONDRA, 9. La Reuter apprende che il go-
verno greco presentò agli alleati una serie di di-
chiarazioni nelle quali esso ne accetta e respinge
la nota dell'Intesa. Il governo greco soltanto vi
accenna alle difficoltà di corrispondere alle pretese
degli alleati.

La risposta alla nota greca verrà concordata
a Roma, ove trovansi tanti ministri degli stati
dell'Intesa.

LONDRA, 9. Il «Times» pretende di sapere
che, in seguito all'atteggiamento assunto dal go-
verno greco ed alle sue dichiarazioni agli alleati,
i ministri dell'Intesa che trovansi a Roma con-
cordarono una nota, che verrà trasmessa in Atene.

Le condizioni precise in essa poste non sono
ancora note; credesi però che si richiederà la im-
mediata esecuzione di tutte le pretese anterior-
mente formulate e la notificazione entro 48 ore
dell'accettazione delle dette condizioni da parte
del governo greco.

DIREO, 10. (Reuter). Le Potenze dell'Intesa
hanno consegnato al governo greco un «ultimatum»
con cui esigesi entro 48 ore l'accettazione delle
loro pretese.

Preoccupazioni francesi per le operazioni nella Moldavia.

BERLINO, 9. Il collaboratore militare del «Petit
Journal» è preoccupato per ciò che da parterussa
nulla venne comunicato sulla distruzione delle
opere di difesa di Braila e Focsani. Ove quelle
opere di difesa non fossero state distrutte, i Ger-
manici, nel caso di una controffensiva russa, senza
dubbio si gioverebbero abilmente delle fortifica-
zioni volte verso nord. Il collaboratore militare del
«Petit Parisien» ritiene sfavorevole la situazione dei
Russi e dei Rumeni nella regione della Moldava.
perchè ai Russi vi sarà impossibile qualsiasi tra-
sporto di approvvigionamenti.

Il principe Golitzyn presidente dei ministri in Russia. Trepov e Ignatiew pensionati.

DIETROBURGO, 10. Il presidente dei ministri
e ministro delle comunicazioni Trepov nonché il mi-
nistro dell'istruzione Ignatiew furono pensionati.

Il senatore e membro del consiglio dell'Impe-
ro, principe Golitzyn venne nominato presidente
dei ministri; al senatore Kultschitsky venne af-
fidata la dirigenza del ministero dell'istruzione.
L'aggiunto del ministro degli esteri, Neratow, fu
nominato membro del Consiglio dell'Impero.

Crisi ministeriale in Spagna.

MADRID, 10. (Reuter). Il Gabinetto comples-
sivo diede le dimissioni.

Za „Crveni Kriz“ -- Pro „Croce Rossa“

Zara: comitato croce rossa cor. 500.

Vranjica: pučka škola kr. 1.

Rab: pučka škola kr. 1050.

Lopar: pučka škola kr. 4.

Drniš: impiegati contabili luogotenenziali per onorare
la memoria del defunto sig. Vincenzo Courir cor. 23.

Drniš: Kolomyjczuk Antun na počast uspomene blago-
pok. Nađe Nekić u Jesenicam (Obrovac) kr. 1.

Skradin: mjesni odbor Crvenoga Križa sakupio (XII.
iskaz) kr. 51. — darovaše: Marasović pl. Dr. Josip 10 — Ma-
rasović pl. Jerolim 4 — Marasović pl. Josip 4 — Obitelj Po-
licky iz Šibenika u počast pok. Eug. Degl' Ivančević 5 — Šupuk
Jakob (čisti dobriak) 20 — Katalinić Don Ivan sakupljeno u
crkvenoj škrapici 8.

Nerežišće: sakupljeno od općine sa strane primaoca
vojn. pripomoći 3944, isto 5732.

Putišće: u istoj prigodi 18541.

Bijela: sakupljeno od gospođice Darinke Gjurišić 102.

Ledenice: sakupio otac Dionizije Miković na Previšnjim
rognjenam Njegova Veličanstva 6240 darovaše: Šćepan Lazo-
vić 1 — Filip Lazović 2 — Ilić Luka Mijatov 1 — Ilić Marko
1 — Lazović Savica 2 — Lazović Ruža 1 — Lazović Marko
1 — Lazović Gjuro 1 — Lazović Krsto 1 — Lazović Jašo 0.80
— Lazović Ilija 1 — Lazović Ljubica 0.60 — Lazović Gjuro 2
— Parohijalna crkva sv. Petke 10 — knez Afim Subotić 1 —
Subotić Jovo 10 — Subotić Krsto 1 — Subotić Savo 1 —
Subotić Risto 2 — Subotić Andrija 1 — Subotić Blagoje 1 —
Subotić Risto 1 — Subotić Lazar 1 — Subotić Spasoje 1 —
Subotić Krsto 1 — Subotić Petar 2 — Subotić Kosto 1 —
Filijalna crkva sv. Nikole 10 — Iguman Dionizije Miković 3.

Donji Humac: župski uređ sakupio 25.

Pačšće: sakupljeno kroz kolovoz 1915. od obitelji koje
primaju pripomoći 18768.

Supetar: nagjenu u škrapici kod poreznog uređa 15230,
isto 13672.

Jelsa: općina i načelnik Duboković sa braćom Ivanom
i Franjom 300.

Pag: č. k. uprava kontrolnog kotara finansijske straže
za Crveni Križ i za udovice i siročad 52 polovicu za Crveni
Križ 26.

Korčula: kol. poglav. sakupljeno od raznih korporacija
za razne dobrovoljne svrhe 164585, treći dio za Crveni Križ
54862.

Pag: uprava č. k. kontrolnog kotara finansijske straže
za Crveni Križ i za udovice i siročad 5540, polovicu za Crveni
Križ 2770.

Ercegnovi: Repanić Petar p. Nikole radi srčanog držanja
podmornice br. 5 protiv oklopljene krstarice «Leon Gambetta» 10.

Sinj: Uprava finansijske straže 750.

Novgrad: mjesni odbor Crvenoga Križa sakupio prigo-
dom 67. godišnjice Njeg. Vel. Cara i Kralja 200.

Ston: ođel finansijske straže 20.

Benkovac: Malešević Niko i obitelj, da počaste uspo-
menu blagopok. djevojčice M. Niseteo 6.

Zara: Sasso Giovanni i. r. ufficiale postale 3 — Zurich
Luigi, i. r. ufficiale post. 3.

Knin: dr. Franz Dreichschuch 4.

Zadar: Marčelić Dr. Ivan prigođom rognjenana Njegova
Veličanstva 50 — Kantoci Marija u istoj prigodi 100.

Nerežišće: prinos primaoca vojničkih pripomoći 10762.

Korčula: ravnat. strukovne škole za obrtno risanje sa-
kupljeno 31 darovaše: Prof. A. Menetto 2 — Franjo Portolan
2 — Mihalček Antun, Karolina Šimek, Josip Jeričević opć.
tajnik svi po 1 kr. — Friderik Loger opć. upravitelj 2 — Ada
Cviličević, Natalija pl. Curinaldi, Vorih Vigna svi po 1 kr. —
Dr. Mirošević 2 — Dr. Roko Arneri 2 — Marko Marčić 1 —
Ivan Forečić 3 — Fažinić 2 — Don. Gvozdenović, Bartul Por-
tolan, Dr. Vlaho Arneri mlagji, Zovec, Giurović, Don Ivan Mar-
kovina, Vicko Dobrić, Venčeslav Barđa, Lujza Menetto svi po
kr. 1 (Sljedi).

Đ. KASANDRIĆ odgovorni urednik.

Tiskarnica č. k. dalmatinskog Namjesništva.

„Aga“

Najfiniji papir za cigarete.

Skladište na veliko:
V. Göszl u Zadru.
 Cijena 10 kutija po 100 omotića u kutiji K 50.-- franko uz pouzeće.
 Sa narudžbama valja se požuriti.

Jadranska banka

podružnica Split

počam od
1. siječnja 1917
 plaća na uložnim knjižicama
3³/₄ kamata.

Pece dura

offre a prezzi di convenienza

Heinrich Wagner

Trieste.

Častim se izvjestiti cj. moje mušterije, općinstvo, Državne i pokrajinske Urede, te Općinske opskrbne odbore da sam premjestio svoju poslovnicu
Šibenik obala kod Tvornice leđa.
 Sa veleštovanjem:
Agenturna, Komisionalna i Otpremajuća Poslovnica
Josip Jadronja - Šibenik.

Stigla je velika partija **BIJELOG NJEMAČKOG SUROGATA SAPUNA**, sasvim tvrdog u originalnim sanducima od 200 komada po 20 đkg., koju prodajem svim trgovcima i zavodima po Kr. 55 sanduk, franko Zadar. Otprema se odmah za cijelu pokrajinu, uz unaprednu isplatu ili na temelju dokumenata koje banke.

Ovo novo njemačko sredstvo nadomiješćuje izvrsno obični i preskupi masteni sapun. Sve ga njemačke kućarice upotrebljuju za pranje ruku, rublja, pođa, kuhinjskih sprava i za sve predmete od kovine.

Nalazi se na prodaju kod svakog trgovca. — — — — — *Direktan uvoz iz Njemačke.*

Narudžbe šalju se tvrdki

MARCELLO PATTIERA -- Zadar. Isključiva prodaja za cijelu Dalmaciju.

Brzjavni: PATTIERA -- ZADAR.

„BLANKA“

Zemljišno - Veresijski Zavod Kraljevine Dalmacije u Zadru.

Prima predbrojbe na

Peti četrdesetgodišnji poreza prosti amortizacijoni 5¹/₂% Austrijski Ratni zajam, koji će se posjednicim povratiti u čitavom nominalnom iznosu.

Daje predjmove na vrijednostne papire pupilarne sigurnosti, uz kamatu od 4¹/₂%, ako služe za pokriće V. ratnih zajmova, te se obvezuju da ne će povisiti tu kamatnu stopu do 31 ožujka g. 1917.

Usljed subskripcione cijene od 92-50% te daljnjeg odobrenja od

1¹/₂%

ukamaćuje se V. Austrijski ratni zajam sa 7-31% što predstavlja uz potpunu sigurnost, prvoredno ulaganje.

Daje

Hipotekarne zajmove na nekretnine u Kraljevini Dalmaciji.

Najveći import kave

Delia i Holujević, Zagreb

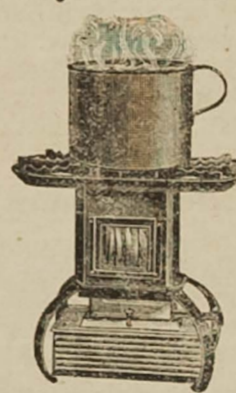
nudi dok zaliha traje

SANTOS (zelenkastu Java) po K 1000
 MENADO LIBERIA „ „ 1050
 ZIKORIA otvorena „ „ 300
 sve po 100 kg.

Kuhalo i brzovar na petrolej

Zejamčena sigurnost!
 Zajamčeno prosto od svakog mirisa!
Senzacionalni uspjeh!

Bez čadje!
 Bez šuma!
 Bez dima!

Bez začepljenja!
 Bez predgrijanja sa spiritom!

•• Najsposobniji i najsavršeniji brzovar sadašnjosti! ••
 Učinak grijanja 3 puta veći nego kod ostalih sistema. Velika prištednja! Jedna litra petroleja gori 8-12 sati. Jedna litra vode kuba za 5 minuta. Isključeno je da bi se brzovar prevrnuo. Istodobno može služiti i kao peč za grijanje sobe.
 Tvorničko skladište i zastupstvo za cijelu Dalmaciju:
G. B. TAMINO - ZADAR.

Oglas.

Općinska štedionica u Benkovcu ukamaćuje sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916 do daljnega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

Fratelli Mandel & Nipote

BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: *Lettere di pegno 4¹/₂% del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%.* *Lettere di pegno 4¹/₂% o 4% della Banca Commerciale di Budapest.* *Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%.* *Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%.* *Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4¹/₂%.*

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.
 CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: *Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20.* *Credito fondiario Austriaco 3%.* Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10. *Credito Mobiliare Aust. 1858, Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.* *Banca Ipotecaria Ungherese 4%.* Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. *Lotti Turchi 1870 da f.chi 400.* Vinc. principale f.chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

Gruppo *Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi.* Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6, Singole cartelle Cor. 2 ecc.
 ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.
 RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.
 ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.
 ASSUME Assicurazioni nei rami: *Incendi, Vita, Accidenti Furto con incasso*, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Naklada dopisnica.

Skladište papira i kancelarijskih potrepština
MERCUR - E. MIKULA - ZADAR
 ulica Sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Božićnih od 4 do 12 h. — Školskih potrepština osobito Zadaćnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 Kuv. i 10 Listova 26 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 5. — Cigaretnog papira Riz i svih vrsti. — Fotografiskih potrepština.

Emailiranih Tablica

za dućane i urede

Električna Baterija Kr. 1.40 komplet Kr. 3.90.

Disači stroj «Meteor» Kr. 350 takogjer hrv. pismoj.

Pečata od gume i mjedi.

Novost! Špaga od papira od 1/2 do 6 mm. po kg. Kr. 5 do 6.60, sa gvozdenom žicom 3 mm. kg. K. 7.80.

Dotplata od gume samo za trgovce na veliko.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK.

Preuzimlje naručbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Skladište i rasprodaja na veliko svakovrsnik slatk.iša: Roks Drops obični, Roks Drops fini, svileni Foures, finih biskvita i t. d. i t. d. sve uz umjerene tvorničke cijene. — Kupuje prazne vreće, koju mu drago količinu, i plaća najvišom cijenom.

G
 „Obja
 matin
 S
 lika, p
 davanj
 nja 191
 C
 tinsko
 Ugarsk
 skom
 kr. 8.
 surazr
 matin
 „Smo
 brojev
 Z
 i sam
 telj D
 kr. 4
 u n a p
 C
 spjeva
 nove,
 lista.
 p
 Ured
 Nota
 Drža
 E
 Czern
 cima
 tralnih
 ugarsk
 stanja
 ponud
 A
 nuara
 Sjedini
 koje s
 cembr
 su s r
 put pr
 ma sa
 propus
 teljski
 slijede
 P
 vlasti
 ske v
 Radi
 nije m
 ugarsk
 nje ob
 C
 mišlja
 ograni
 gajaju
 kosti
 dima
 Vlada
 ranje
 je pre
 strano
 DON
 KRO
 C
 prezim
 Svoju
 oadair
 trudu.
 može
 S
 kraj s
 fisle s
 istriča
 dalje
 sakriv
 isturki
 ljujati
 vicu, c
 svojom
 oslonc
 bi ga
 Cime
 slavu
 najlak
 tom b
 sa sv
 sovlje
 h
 od dn